

1. อาหารแมคโครไบโอติกส์

1.1 การเตรียม การเลือก การปรุงและการเก็บรักษาอาหาร

วิธีจัดการเก็บรักษาอาหารในทุกขั้นตอนมีผลมากต่อการรักษาคุณค่าของอาหารและยิ่งสำคัญมากถ้าประสงค์จะให้อาหารมีบทบาทในการช่วยเอาชนะความเจ็บป่วยสิ่งสำคัญอันดับแรกในครัวคือ สุขอนามัย การป้องกันการปนเปื้อนของแบคทีเรียในอาหารและการเกิดอาหารเป็นพิษ

1.1.1 การเตรียม

1) การปนเปื้อนของแบคทีเรียจากเนื้อดิบและปลาดิบไปสู่อาหารอื่น ๆ ที่ปรุงสุกแล้วเกิดขึ้นได้เสมอ จึงควรหลีกเลี่ยงโดยการล้างมีด เขียงและมือให้สะอาดทันทีที่เตรียมอาหารแต่ละประเภทเสร็จ

2) เพื่อลดการปนเปื้อนสารเคมีและสารพิษที่เกิดจากการเผาไหม้จากแก๊ส และหม้ออาหารควรจัดเตรียมสถานที่สำหรับวางหม้อ ห้ามวางหม้อบนเขียง

3) เพื่อลดการสูญเสียวิตามินซีจากผลไม้และผักสด ควรล้าง หั่น ปอก หรือขูดแล้วปรุงทันที โดยใช้มีดคม ๆ ในการหั่นปอก มีดที่อ้อ ๆ จะทำให้สูญเสียสารอาหารมากยิ่งขึ้น

4) เลือกวัตถุดิบที่มีคุณภาพ ผลิตโดยวิธีธรรมชาติ ปราศจากสารเคมีในทุกขั้นตอน ถูกต้องตามฤดูกาลและท้องถิ่น ปลูกโดยเมล็ดพันธุ์ดั้งเดิมในท้องถิ่นและเลือกเฉพาะเมล็ดที่สมบูรณ์ เลือกเมล็ดที่ไม่สมบูรณ์ออก

5) ล้างทำความสะอาดให้ดี โดยเปิดน้ำสะอาดไหลผ่าน ไม่ให้มีเศษดิน สารเคมีตกค้าง และสารปนเปื้อนอื่น ๆ เพื่อประกันประสิทธิผลทางยาต้องมีความละเอียด

1.1.2 อุปกรณ์ที่จำเป็นในครัว

1) หม้อ ควรเป็นวัสดุจากธรรมชาติ เช่น หม้อดิน สแตนเลส ควรเลือกขนาดที่เพียงพอและพอเหมาะ เช่น หม้อหุงข้าวขนาด 5 ลิตร สำหรับ 20 คน ขนาด 12 ลิตร สำหรับ 40 คน เป็นต้น

2) ทัพพี เขียง ช้อน ส้อม ถาด จาน ชาม หรืออื่น ๆ ควรเป็นวัสดุจากธรรมชาติ เช่น ดิน ไม้ กะลามะพร้าว สแตนเลส และควรทำความสะอาด และเก็บรักษาให้ดีเพื่อป้องกันเชื้อรา

หม้อ

ทัพพี เขียง ช้อน ส้อม ถาด จาน ชาม

1.1.3 กระบวนการปรุง

เริ่มจากจัดสภาพแวดล้อมให้ดี ควรเป็นบรรยากาศที่เงียบสงบ ผู้ปรุงควรมีสมาธิ เนื่องจากต้องใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ตา หู จมูก ลิ้น และการสัมผัส ในระหว่างการปรุง (เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้และเป็นการเก็บพลังของอาหาร)

การหุงต้มนั้น เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการทำลายแบคทีเรียที่ปนเปื้อนมากับอาหารโดยเฉพาะเนื้อสัตว์แบคทีเรียแซลโมเนลลาที่เป็นสาเหตุของอาหารเป็นพิษจะถูกทำลายลงเมื่อหุงต้มด้วยความร้อนไม่ต่ำกว่า 60 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 20 นาที การปรุงสุกยังทำลายสารพิษตามธรรมชาติที่มีอยู่ในพืชผักบางชนิด เช่น ถั่วแดง และทำให้แป้งในข้าวอยู่ในสภาพที่ร่างกายย่อยได้ดีขึ้น

การต้ม (Boiling) เป็นวิธีที่ทำให้วิตามินที่ละลายในน้ำ (วิตามินบีและซี) ละลายไปกับน้ำที่ต้ม เราลดการสูญเสียสารอาหารให้น้อยลงได้ โดยการรอให้น้ำเดือดก่อนใส่อาหารลงไป และไม่ควรใส่เบกกิ้งโซดาที่ทำให้ผักดูสดและมีสีสวย เพราะอาจทำลายวิตามินซีและเพิ่มปริมาณโซเดียม

การนึ่ง (Steaming) เป็นวิธีการปรุงอาหารที่สามารถรักษาสารอาหารไว้ได้ดี ตัวอย่างเช่น บรอกโคลีอาจสูญเสียวิตามินซีถึงร้อยละ 60 แต่ถ้าเป็นการนึ่งจะสูญเสียเพียงร้อยละ 20 เท่านั้น แต่การนึ่งอาจทำให้เกิดกลิ่นไม่พึงประสงค์ได้ เช่น แขนงกะหล่ำ กะหล่ำดอก เนื่องจากมีส่วนประกอบของกำมะถันอยู่มาก

การอบ (Roasting) การอบผักเป็นวิธีการปรุงอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพวิธีหนึ่ง แต่ควรแยกภาชนะอบต่างหากจากเนื้อสัตว์

การย่างบนตะแกรง (Grilling) เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับประกอบอาหารประเภทปลา เป็นทางเลือกที่ดีต่อสุขภาพมากกว่าการทอด

การปิ้งหรือหั่น (Barbecuing) เป็นวิธีการที่คล้ายการย่าง โดยใช้ความร้อนจากข้างล่าง เป็นการกำจัดไขมันออกจากเนื้อที่ได้ผลดีแต่ไขมันจะตกลงบนถ่าน อาจทำให้เกิดสารก่อมะเร็งในควันไฟ

1.1.4 การเก็บรักษา

1) การดอง ดองในน้ำเกลือ ไม่ผสมสารกันบูดหรือสีผสมอาหารและบรรจุในภาชนะที่มีมิดชิด เช่น บัวรดอง หรือกิมจิ (ผักดอง กะหล่ำปลี ชিং แดงกวา เป็นต้น)

2) การตากแดด ตากในที่มั่นใจว่าไม่มีสารเคมีตกค้างในอากาศปั่นเปื้อนได้ เช่น ชา เป็นต้น

การดอง

ชาเก่า

1.2 สรรพคุณของอาหาร

1.2.1 ข้าวกล้อง

ข้าวเป็นอาหารหลักของประชากรโลกมากกว่าครึ่ง เพราะเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญและโปรตีน

ประโยชน์ทางการแพทย์

ข้าวได้ชื่อว่าเป็นยารักษาโรคแบบธรรมชาติในการบำบัดอาการผิดปกติของระบบย่อยอาหาร ตั้งแต่เรื่องอาหารไม่ย่อยไปจนถึงโรคถุงตันที่ลำไส้ใหญ่ (Diverticular disease) ทั้งยังเชื่อว่าบรรเทาอาการท้องร่วงและท้องผูกได้เช่นกันงานวิจัยหลายชิ้นบ่งชี้ว่าการได้รับรำข้าวหรือกินข้าวกล้องเป็นประจำช่วยลดความเสี่ยงของการเป็นโรคมะเร็งลำไส้ได้ ช่วยควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานดีขึ้น

สรรพคุณทางเมดิซีนโอบิโอดีทส์

ข้าวกล้องเป็นธัญพืชครบรูปที่เหมาะสมที่สุดสำหรับมนุษย์ข้าวได้รับพลังจากธรรมชาติทั้งในดิน น้ำและอากาศ มีค่าความเป็นกรด ต่าง ที่ใกล้เคียงกับเลือด จึงสร้างความสมดุลให้กับร่างกายได้ดี

วิธีการปรุง

ควรเลือกเมล็ดที่สมบูรณ์ ล้างในน้ำสะอาด หุงด้วยแรงดันและพลังงานธรรมชาติ เช่น แก๊สหรือถ่านไฟ

น้ำข้าวกล้อง

ครีมข้าวกล้อง

1.2.2 ถั่วเมล็ดแห้ง

เป็นแหล่งโปรตีนและใยอาหาร แร่ธาตุ (แคลเซียม ฟอสฟอรัสและเหล็ก โพแทสเซียม แมงกานีส แมกนีเซียม ทองแดง สังกะสี) วิตามินบีเกือบทุกชนิด (ยกเว้นวิตามินบี12 และ วิตามินอี) กรดไขมันไม่อิ่มตัว

ประโยชน์ทางการแพทย์

ช่วยควบคุมระดับของน้ำตาลและคอเลสเตอรอลในเลือด เสริมสร้างกล้ามเนื้อ เนื้อเยื่อและน้ำย่อยต่าง ๆ สร้างความสมบูรณ์ให้กับผิวหนัง ช่วยลดคอเลสเตอรอล จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของทารกและเด็ก ทำให้อุจจาระนิ่มและขับถ่ายเป็นปกติ ลดความเสี่ยงของการเป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่และริดสีดวงทวาร ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด ในสมองแตก ดีต่อผู้ป่วยเบาหวานเพราะควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี

วิธีการปรุง

ควรเลือกเมล็ดที่สมบูรณ์ ล้างในน้ำสะอาด หุงด้วยแรงดันหรือพลังงานธรรมชาติ ปรุงรสด้วยเกลือทะเลธรรมชาติ และมีโสม (เพื่อผลดีต่อระบบย่อยอาหาร)

1.2.3 แครอท

เป็นผักที่มีเบต้าแคโรทีนสูงที่สุด ร่างกายจะเปลี่ยนเบต้าแคโรทีนเป็นวิตามินเอที่เยื่อเมือกในลำไส้เล็ก โดยจะได้วิตามินเอปริมาณ 1 ไมโครกรัมต่อเบตาแคโรทีน 6 ไมโครกรัม

ประโยชน์ทางการแพทย์

ผลการวิจัยพบว่าระดับเบตาแคโรทีนในเลือดต่ำมีผลต่อการเป็นมะเร็งบางชนิด การได้รับเบต้าแคโรทีนมาก ๆ อาจช่วยปกป้องร่างกายจากการทำลายสารอนุมูลอิสระ วิตามินเอ ยังจำเป็นต่อการบำรุงสายตา และรักษาเยื่อเมือกเยื่อในในร่างกาย

สรรพคุณทางแมคโครไบโอติกส์

เป็นพืชที่เป็นส่วนของราก หยั่งลงดินมีลักษณะค่อนข้าง

วิธีการปรุง

แครอทเมื่อสุกจะมีคุณค่าทางโภชนาการมากกว่าดิบ เนื่องจากแครอทดิบมีผนังเซลล์ แข็งทำให้ร่างกายไม่สามารถนำเบต้าแคโรทีนไปใช้ได้เป็นอย่างดี ทำเป็นครีมแครอท ตกแต่งอาหาร ทำซूप นึ่ง ต้มหรืออบ

ครีมแครอท

1.2.4. ตระกูลกะหล่ำ

ได้แก่ กะหล่ำปลี แขนงกะหล่ำ กะหล่ำดอก บรอกโคลี อุดมด้วยวิตามินซี และกำมะถัน

ประโยชน์ทางการแพทย์

ช่วยป้องกันมะเร็งเต้านม และมะเร็งรังไข่ เป็นส่วนหนึ่งของอาหารควบคุมน้ำหนัก ช่วยบรรเทาอาการแผลในกระเพาะอาหาร ผลการวิจัยในญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาบ่งบอกถึงความเกี่ยวข้องกันระหว่างการยับยั้งการเจริญเติบโตของเนื้องอกก่อนลุกลามเป็นมะเร็ง

วิธีการปรุง

ล้างในน้ำสะอาด การต้มในน้ำเดือดจะช่วยลดกลิ่นกำมะถันและย่อยง่าย ป้องกันท้องอืด

1.2.5 ผักใบเขียวและคะน้า

อุดมด้วยสารต้านการออกซิเดชัน (Anti-oxidant) เบต้าแคโรทีน วิตามินซี โฟเลต ธาตุเหล็ก และแคลเซียม วิตามินเอ สารประกอบอินโดล (indol) แคโรทีนอยด์

ประโยชน์ทางการแพทย์

ยับยั้งการทำงานของสารก่อมะเร็ง ผลการศึกษาบ่งชี้ว่า การกินผักเหล่านี้ในปริมาณมาก ๆ จะมีส่วนช่วยลดความเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งที่กระเพาะอาหาร ลำไส้และลำไส้ใหญ่ สารประกอบอินโดล (Indol) ซึ่งกระตุ้นการทำงานของตับและมีผลทางอ้อมไปช่วยย่อยสลายและขจัดฮอร์โมนเอสโตรเจนในเพศหญิง (ซึ่งเกี่ยวกับการเป็นมะเร็งเต้านม) แคโรทีนอยด์ (สารสีซึ่งมีอยู่ตามธรรมชาติในผักและผลไม้) คะน้าเป็นผักที่มีฤทธิ์สูงในการต้านมะเร็ง

วิธีการปรุง

ล้างในน้ำสะอาด ปรุงในซूप หรืออบปรุงกับข้าว หรือต้ม

1.2.6 บวบ

มีใยอาหารสูง วิตามิน แคลโรทีน และแร่ธาตุต่าง ๆ

ประโยชน์ทางการแพทย์

ใยอาหารช่วยในการขับถ่าย ผลอ่อนของบวบประกอบด้วยสารเมือก ชื่อ ซาโปนิน (Saponins) มีสรรพคุณช่วยหล่อลื่นทำให้ถ่ายสะดวก เป็นยาระบายอ่อน ๆ คนไทยโบราณเชื่อว่ากินผลอ่อนช่วยขับน้ำนม คนจีนเชื่อว่าใช้รักษาโรคคางทูม โดยเอาผลบวบไปเผาให้เป็นถ่านแล้วบดผสมน้ำทาบริเวณคางที่บวม รังบวบมีส่วนประกอบสำคัญ คือ เซลลูโลส ใช้ดูทำความสะอาดร่างกายและล้างด้วยชาวม

วิธีการปรุง

ล้างในน้ำสะอาด ปรุงในซूप แกงเลียง อบ นึ่ง หรือต้ม

1.2.7 บีทรูท

อุดมด้วยไฟเลต โฟแทสเซียมสูง วิตามินซี ส่วนยอดเป็นใบมีเบต้าแคโรทีน แคลเซียมและเหล็กสูง

ประโยชน์ทางการแพทย์

ธาตุโพแทสเซียมช่วยให้หัวใจเต้นเป็นปกติ รักษาระดับความดันโลหิตและควบคุมการทำงานของระบบประสาทด้านมะเร็ง ไฟเลต เป็นวิตามินสำคัญที่ช่วยให้เซลล์มีสุขภาพดี ป้องกันโรคโลหิตจาง

วิธีการปรุง

ปรุงสุก โดยการต้ม ทำซूप ดอง หรือคั้นน้ำดื่ม

1.2.8 งา

มีกรดไฟติกมากถึง 5 % ของน้ำหนัก เป็นส่วนหนึ่งของการบริโภคอาหารให้สมดุล

ประโยชน์ทางการแพทย์

ลดการดูดซึมเกลือแร่ ช่วยปกป้องร่างกายจากอนุมูลอิสระ เป็นแหล่งของแมกนีเซียมและแคลเซียม จากการศึกษาห้องปฏิบัติการพบว่า กรดไฟติกเป็นสารต้านอนุมูลอิสระ ลดการแพร่กระจายของมะเร็งและส่งเสริมระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ช่วยป้องกันมะเร็งลำไส้เช่นเดียวกันกับธัญพืชไม่ขัดขาว

วิธีการปรุง

ล้างให้สะอาดเพื่อป้องกันเศษหิน ดิน ทราย และฝุ่นละออง แล้วคั่วในหม้อสแตนเลส หรือหม้อดิน คั่วในไฟอ่อน ๆ ระวังไหม้ (การคั่วจะช่วยให้รสชาติดีขึ้น และไฟโตเคมีคอลที่ไม่ต้องการจะถูกทำลายจากการประกอบอาหาร) รับประทานร่วมกับผัก ผลไม้ ที่มีวิตามินซีมาก ช่วยเพิ่มการดูดซึม

งาคั่วบดเกลือ

1.2.9 เมล็ดฟักทอง

มีสังกะสีมากซึ่งมีความสำคัญต่อระบบภูมิคุ้มกันและระบบสืบพันธุ์ เป็นแหล่งสำคัญของไฟโตเคมิคอล ไฟโทสเตอรอล (สเตอรอลจากพืช) เมล็ดฟักมีสารตั้งต้นมากมาย และโอเมก้า 3

ประโยชน์ทางการแพทย์

ช่วยลดระดับคอเลสเตอรอลและแย่งกันดูดซึมจากลำไส้ ระดับคอเลสเตอรอลจึงลดลงจากการดูดซึมที่ลดลง ไฟโทสเตอรอลสามารถยับยั้งการพัฒนาของเซลล์มะเร็งลำไส้ใหญ่ เต้านมและต่อมลูกหมาก ไซมันโอเมก้า 3 ไฟโทอีสโตรเจน วิตามินอี แมกนีเซียม และโฟเลต ซึ่งทั้งหมดเป็นสารที่ดีต่อหัวใจ

วิธีการปรุง

รับประทานเป็นอาหารว่าง ในสลัด กับข้าว คั่วในไฟอ่อน ๆ ระวังไม่ให้ไหม้ (จะช่วยให้รสชาติดี)

1.2.10 สาหร่ายทะเล

ให้เส้นใยละลายน้ำได้และไขมันโอเมก้า 3 อุดมไปด้วยไอโอดีนและซีลีเนียม วิตามินบี12

ประโยชน์ทางการแพทย์

ไอโอดีน เป็นสารอาหารที่จำเป็นสำหรับต่อมไทรอยด์ มีคุณสมบัติต้านอนุมูลอิสระจาก ฟูโกแซนทิน จากการศึกษาในสัตว์ทดลอง พบว่า เมื่อไอโอดีนจากกระแสเลือดเข้าสู่เซลล์ได้านม ทำให้เกิดกระบวนการ “อะพ็อптоซิส” (การกระตุ้นเซลล์มะเร็งทำลายตนเอง)

วิธีการปรุง

1. ใช้ประกอบการทำซूप แกงจืด การปรุงถั่ว และสาหร่ายยอนอริ ใช้ทำข้าวห่อ
2. วุ้นแอกการ์ สกัดจากสาหร่ายทะเล ใช้แทนเจลาติน ทำเป็นวุ้น ขนมหวาน

1.2.11 ตะไคร้

มีแคลเซียม โพสฟอรัส และเหล็ก ไบและต้นมีน้ำมันหอมระเหยในปริมาณสูง

ประโยชน์ทางการแพทย์

น้ำมันหอมระเหยช่วยขับลมในกระเพาะอาหารและลำไส้ แก้อืด และบรรเทาหวัด คัดจมูก ช่วยลดการบีบเกร็งของกล้ามเนื้อและแก้ปวดท้องที่เกิดจากลำไส้เกร็งตัว ยับยั้งเชื้อราและแบคทีเรีย ช่วยขับปัสสาวะและแก้ปัสสาวะกระปริดกระปรอย ไบและรากของตะไคร้ มีลักษณะคล้ายอินซูลิน จึงช่วยลดน้ำตาลในผู้เป็นเบาหวาน

ชาวอินเดียมีความเชื่อว่าตะไคร้ช่วยกำจัดพิษออกจากร่างกาย ระวังความกำหนัด ช่วยเจริญอาหารและรักษาหลอดลมอักเสบ

วิธีการปรุง

ต้มเป็นเครื่องต้มยำมว่างหรือประกอบอาหารเป็นเครื่องแกง ต้มยำ ยำ ช่วยดับกลิ่นคาวได้ดี

1.2.12 ขึ้นฉ่าย

อุดมไปด้วยโปแทสเซียม ฟลาโวนอยด์ฟิลาโนน 3-เอ็นบีวาทิวทาไลด์ แคโรทีนอยด์ จะมีมากในก้านที่มีสีเขียวเข้ม

ประโยชน์ทางการแพทย์

ฟลาโวนอยด์ฟิลาโนน มีคุณสมบัติต้านอนุมูลอิสระ ป้องกันมะเร็ง และต้านการอักเสบ, 3-เอ็นบีวาทิวทาไลด์ มีผลลดความดันโลหิต

วิธีการปรุง

รับประทานได้ทั้งหมด หนึ่ง ใส่ซूप หรือตุ๋น ขึ้นฉ่ายสะสมไนเตรตจากดินมาก จึงแนะนำให้รับประทาน ได้ 3 - 4 ก้าน หนัก 90 - 120 กรัม โดยไม่มีปัญหาจากไนเตรต

1.2.13 มะกอกและน้ำมันมะกอก

ไขมันไม่อิ่มตัวเชิงเดี่ยว สารประกอบฟีนอลิกและโพลีฟีนอล ฟลาโวน ฟีนอลิกมากมาย และ วิตามินอี ช่วยต้านอนุมูลอิสระ

ประโยชน์ทางการแพทย์

ฟลาโวนเป็นหนึ่งในฟิโทเคมิคอลลฟีนอลิกของมะกอกซึ่งน้ำมันมะกอกประกอบด้วยฟีนอลิกมากมายและวิตามินอี จึงมีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระ ไขมันไม่อิ่มตัวเชิงเดี่ยว ซึ่งมีประโยชน์ต่อระดับคอเลสเตอรอล ลดความดันโลหิต และต้านการแข็งตัวของเลือดรวมถึงลดความเสี่ยงของการเป็นมะเร็งเต้านมได้ และยังพบว่าอาจช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานด้านจิตใจของสมองเสื่อมลงตามวัย

วิธีการปรุง

เลือกน้ำมันมะกอกบริสุทธิ์มาประกอบอาหารเช่น คลุกในข้าว เส้น สลัด ผัก ส่วนมะกอกดอง หรือหมักในน้ำมันหรือเกลือ นำมารับประทานตกแต่งอาหารให้สวยงาม

1.2.14. ผักกาดหอมคอส

มีแคโรทีนอยด์สูง ไฟโทเคมิคอลลซีแซนทิน และลูทีน ฟลาโวนอยด์ โพลีฟีนอลและวิตามินซี

ประโยชน์ทางการแพทย์

เป็นแหล่งที่สำคัญของสารต้านอนุมูลอิสระ ไฟโทเคมีคอลซีแซนทีน และลูทีนซึ่งเป็นแคโรทีนอยด์ ที่ทำงานร่วมกับซีแซนทีนในการป้องกันปัญหาสายตาเสื่อมตามวัย ป้องกันมะเร็ง

ซีแซนทีนและลูทีนเป็นแคโรทีนอยด์ที่พบในเม็ดสีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจุดรับรายละเอียดของภาพที่อยู่ตรงกลางจอประสาทตา เม็ดสีดังกล่าวช่วยกรองแสง ความยาวคลื่นที่สามารถสร้างอนุมูลอิสระได้ ทำให้ลดความเสี่ยงต่อการเกิดเออาร์เอ็มดี

วิธีการปรุง

เป็นสลัด ร่วมกับไขมัน จะช่วยดูดซึมซีแซนทีนได้ดีขึ้น และการรับประทานสดจะทำให้ได้รับไฟเลตและวิตามินซีมากที่สุด และควรล้างให้สะอาดเพื่อป้องกันในเทรตจากดิน

1.2.15 หอม

อุดมไปด้วยคาร์โบไฮเดรต แคลเซียม ฟอสฟอรัส และวิตามินซี

ประโยชน์ทางการแพทย์

การทดลองแสดงให้เห็นว่า การกินหอมดิบอาจช่วยลดระดับโคเลสเตอรอลในเลือด เนื่องจากไปเพิ่มไลโปโปรตีนชนิดที่มีความหนาแน่นสูง (HDL) ซึ่งช่วยนำโคเลสเตอรอลออกจากเนื้อเยื่อและผนังหลอดเลือดกลับไปทำลายที่ตับ

การกินหอมสุกหรือดิบช่วยต้านผลร้ายของอาหารมัน ๆ ที่มีต่อเลือดเพราะมีสารที่ช่วยกันเลือดแข็งตัว ช่วยป้องกันโรคระบบไหลเวียน เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจ ภาวะการณเกิดลิ่มเลือดในหลอดเลือดและโรคหลอดเลือดสมองแตก

สารประกอบกำมะถันในหอมอาจช่วยยับยั้งการก่อตัวของเซลล์มะเร็ง ช่วยป้องกันการติดเชื้อ แก้วหวัด เป็นต้น

วิธีการปรุง

หอมสดจะให้รสชาติเผ็ด เมื่อผ่านการปรุงจะมีรสเปรี้ยว หวาน เค็มและขมตามลำดับ สามารถรับประทานได้ทั้งสดและสุก เช่น การอบ การปรุงซूप การยำ เป็นต้น

1.2.16 ฟักทอง

มีเบต้าแคโรทีน ธาตุเหล็ก วิตามินซี ไนอะซิน วิตามินบี1, บี2 ให้เส้นใยสูง ไขมันน้อย และแคลอรีต่ำ

ประโยชน์ทางการแพทย์

เบต้าแคโรทีน ซึ่งร่างกายเปลี่ยนให้เป็นวิตามินเอได้ จึงเหมาะที่จะเป็นอาหารหลักของชาวมังสวิรัต ซึ่งจะไม่ได้รับวิตามินเอจากเนื้อและช่วยป้องกันมะเร็ง

วิธีการปรุง

นึ่ง อบ ทำขนม หรือปรุงซूप แกงเลียง แกงเหลือง ฯลฯ ประกอบในอาหารได้ทุกประเภท

1.2.17. พุทรา

มีวิตามินซี วิตามินเอ และสารแทนนิน

ประโยชน์ทางการแพทย์

สารแทนนินในเปลือกพุทราที่มีรสฝาด ช่วยหยุดถ่ายได้ แก้ท้องเดิน

วิธีการปรุง

รับประทานสดจะได้รับวิตามินซีมากกว่า ส่วนเมล็ดที่แห้ง นำมาต้มดื่ม

1.2.18 เกลือทะเล

อุดมไปด้วยแร่ธาตุจากทะเล มากถึง 88 ชนิด

ประโยชน์ทางการแพทย์

ช่วยรักษาความสมดุลของระดับของเหลวและความดันโลหิต ช่วยการทำงานของประสาท และกล้ามเนื้อ ซึ่งรวมถึงกล้ามเนื้อหัวใจ ตลอดจนการดูดซึมสารอาหารบางอย่างในไตและลำไส้เล็ก

ประโยชน์ทางแมโครไบโอติกส์

โซเดียมจัดเป็นธาตุที่มีลักษณะหยางที่สุด ดังนั้นการปรุงอาหารด้วยเกลือทะเลเพียงเล็กน้อย จะช่วยปรับอาหารที่มีโปแทสเซียม (ลักษณะเป็นหยิน) ให้สมดุลได้

วิธีการปรุง

ประกอบการปรุงอาหาร การถนอมอาหาร เช่น การดอง เป็นต้น

1.2.19 ใบแมงลัก

มีเบต้าแคโรทีนสูง ให้ใยอาหารและธาตุเหล็ก

ประโยชน์ทางการแพทย์

เบต้าแคโรทีน ซึ่งร่างกายเปลี่ยนให้เป็นวิตามินเอ ซึ่งช่วยบำรุงสายตาและป้องกันโรคตาฟาง ไบแมงลักมีกลิ่นหอม มีน้ำมันหอมระเหย กินสด ๆ จะช่วยบรรเทาอาการท้องอืดเฟ้อ แก้อาเจียน แก้อาการท้องผูก คัดจมูกและแก้เวียนศีรษะหรือใช้ภายนอกเป็นยาห้ามเลือด

วิธีการปรุง

รับประทานสดกับขนมจีนน้ำยา ใส่แกงเลียง เป็นต้น

ยังมีพืช ผัก ผลไม้ และอาหารอีกมากมายที่มีสรรพคุณในการรักษาโรคและปรับสมดุลให้กับร่างกาย เพียงแต่แนวคิดของแมคโครไบโอติกส์นั้น ผู้ปรุงต้องเข้าใจทฤษฎีหยิน-หยาง และทฤษฎี 5 ธาตุและการแปรเปลี่ยน จึงจะสามารถปรุงอาหารให้มีคุณสมบัติที่ดีต่อสุขภาพได้ ไม่นำพิษเพิ่มและเอาพิษเดิมออกจากร่างกาย ผู้ที่ปรุงอาหารเป็นประจำหรือฝึกบ่อย ๆ จะมีความเชี่ยวชาญและสามารถประยุกต์ดัดแปลงอาหารได้มากมาย หลากหลายเมนู

2. การบริหารร่างกายง่าย ๆ ตามคัมภีร์เต๋ายินของจีน

สุขภาพที่ดีเกิดจากพลังที่ทำงานสมดุลในร่างกาย พลังเดิน เลือดก็เดิน ในคัมภีร์เต๋ายินนั้น นักพรตเต๋านอกจากจะค้นพบจุดฝังเข็มต่าง ๆ ในร่างกายแล้ว ยังพบว่าอวัยวะบางส่วนทำงานสัมพันธ์กันเป็นคู่ ๆ ทั้งหมดแบ่งได้ 6 คู่ เมื่ออวัยวะใดบกพร่องก็จะบั่นทอนอวัยวะคู่ร่วมให้ทำงานหนักเกินเป็นสองเท่าทำให้ร่างกายทรุดโทรมเร็วกว่าปกติ การบริหารนี้เป็นการบริหารเส้นพลังลมปราณเป็นคู่ รวมกับองค์ความรู้เรื่องโยคะเพื่อให้ร่างกายทำงานสมดุลทั้งระบบ

ท่าที่ 1 : บริหารปอดกับลำไส้ใหญ่

ยืนแยกขาเล็กน้อย เท้ากับช่วงไหล่ เอามือไขว้หลัง เอาหัวแม่มือทั้งสองข้างเกี่ยวกัน เหยียดแขนให้ตึง ก้มตัวลงให้ต่ำที่สุด พร้อมยกแขนขึ้นให้สูงที่สุด หายใจเข้า-ออก 3 ครั้ง แล้วค่อย ๆ ยกตัวขึ้น โดยให้ศีรษะยกขึ้นเป็นอันดับสุดท้าย พักหายใจยืดแขนทั้งสองไว้ข้างหลัง ค่อย ๆ ยืดออกขึ้นพร้อมเมยหน้าไปจนสุดเต็มที่พร้อมกับดึงแขนทั้งสองไปด้านหลังจนสุด หายใจเข้า-ออก 3 ครั้ง

ยืน หลังต่า กำหนดรู้ที่ลมหายใจเข้า-ออก (3-5 ครั้ง) จากนั้นเปล่งเสียงเพื่อบริหารปอดให้ออกเสียงอ้อ...อ้อ.....อ้อ..... ยาว ๆ จนหมดช่วงหายใจ (3 ครั้ง)

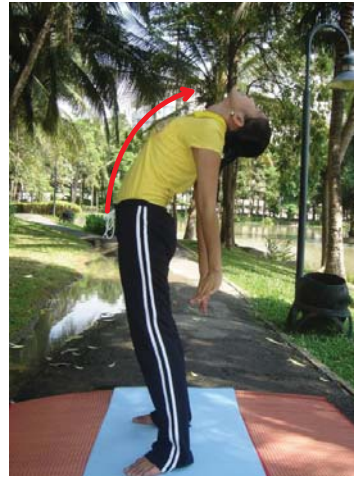
ท่านี้ทั้งปอดและลำไส้ใหญ่ได้รับการยืดหดตัวทำให้เลือดลมเดินสะดวก หากขณะปฏิบัติรู้สึกปวดแสดงว่าอวัยวะปอดหรือลำไส้อาจผิดปกติ ท่าทั้งสองเหมาะสำหรับผู้มีปัญหาเรื่องการขับถ่าย ท้องผูก ท้องร่วง กินจุกินจิก

ภาพประกอบ

ลำไส้ใหญ่

ปอด

ท่าที่ 2 : บริหารไตกับกระเพาะปัสสาวะ

นั่งเหยียดขาตรงทั้งสองข้างออกไปข้างหน้า สูดหายใจเข้าลึก ๆ สูดหายใจออกพร้อมกับก้มตัวลง ให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ ใช้มือจับข้อเท้า สูดหายใจ เข้า-ออก 3 ครั้ง แล้วค่อย ๆ ยกตัวขึ้นช้า ๆ พร้อมกับหายใจเข้าลึก ๆ ช้า ๆ

นั่งขัดสมาธิ หลับตา กำหนดรู้ที่ลมหายใจเข้า-ออก (3-5 ครั้ง) จากนั้นออกเสียงเพื่อบริหารไต ให้ออกเสียงอู.....อู.....อู.....ยาว ๆ จนหมดช่วงลมหายใจ ปฏิบัติ 3 ครั้ง

ภาพประกอบ

ไตกับกระเพาะปัสสาวะ

ท่าที่ 3 : บริหารตบกับถุงน้ำดี

นั่งเหยียดขาทั้งสองข้างออกไปข้างหน้า และแยกขาออกให้กว้างมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ พับขาขวาเข้าหาลำตัว ยกมือขึ้นเหนือศีรษะ สูดหายใจเข้าลึก ๆ หายใจออกพร้อมกับก้มตัวลง เอียงตัวลงข้างซ้าย เอามือขวาจับข้อเท้าข้างซ้าย มือซ้ายจับมือขวา สูดหายใจเข้าออก 3 ครั้ง แล้วค่อย ๆ ยกตัวขึ้นช้า ๆ พักสูดหายใจเข้า-ออก 3 ครั้ง ต่อไปให้ทำสลับข้าง ยกมือขึ้นเหนือศีรษะ สูดหายใจเข้าลึก ๆ หายใจออก พร้อมกับก้มตัวลง เอียงตัวลงข้างขวา เอามือซ้ายจับข้อเท้าข้างขวามือขวาจับมือซ้าย สูดหายใจเข้าออก 3 ครั้ง แล้วค่อย ๆ ยกตัวขึ้นช้า ๆ

นั่งขัดสมาธิ หลับตา กำหนดรู้ที่ลมหายใจเข้า-ออก (3-5 ครั้ง) จากนั้นออกเสียงเพื่อบริหารตบ ให้ออกเสียงเอ.....เอ.....เอ.....ยาว ๆ จนหมดช่วงลมหายใจ (3 ครั้ง)

ภาพประกอบ

ตบ , ถุงน้ำดี

ท่าที่ 4 : บริหารหัวใจกับลำไส้เล็ก

นั่งบนพื้น เปิดเข่าทั้งสองข้างกางออกเต็มที่ หัวเข่ายืดออกเต็มที่ เอาฝ่าเท้าชนกันใช้มือทั้งสองกุมไว้ที่ปลายเท้าทั้งคู่ ให้นิ้วมือประสานกัน กดเข่าทั้งสองข้างให้จรดพื้น สูดหายใจเข้าลึก ๆ หายใจออกช้า ๆ พร้อมกับก้มตัวลงให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ จนหน้าผากจรดนิ้วโป้งของมือทั้งสองหยุดตรงจุดนี้ พร้อมกับหายใจเข้า-ออก 3 ครั้ง ค่อย ๆ ยกตัวขึ้น

นั่งขัดสมาธิ หลับตา กำหนดรู้ที่ลมหายใจเข้า-ออก (3-5 ครั้ง) ออกเสียงเพื่อบริหารหัวใจ ให้ออกเสียงอา.....อา.....อา.....ยาว ๆ จนหมดช่วงหายใจ 3 ครั้ง

ภาพประกอบ

หัวใจ , ลำไส้เล็ก

ท่าที่ 5 : บริหารม้าม ตับอ่อน และ ภาวะอาหาร

นั่งพับขาทั้งสองข้างไปด้านหลัง (นั่งกบ) ประสานมือทั้งสองข้างเข้าด้วยกัน ยกแขนขึ้นเหนือศีรษะ หายใจเข้าลึก ๆ หายใจออกช้า ๆ ค่อย ๆ เอนตัวลงด้านหน้า ยกมือขึ้นเหนือศีรษะ แขนเหยียดตรง หายใจเข้าลึก ๆ หายใจออกช้า ๆ ค่อย ๆ หงายหลังลงให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ หายใจเข้า-ออก 3 ครั้ง แล้วยกตัวขึ้น พัก หายใจเข้า-ออก 3 ครั้ง

นั่งขัดสมาธิ หลับตา กำหนดรู้ที่ลมหายใจเข้า-ออก (3-5 ครั้ง) ออกเสียงเพื่อบริหาร ภาวะอาหาร ให้ออกเสียงโอ.....โอ.....โอ.....จนหมดช่วงหายใจ 3 ครั้ง

ภาพประกอบ

เส้นลมปราณของม้ามและภาวะอาหารวิ่งทางแนวตั้งทางด้านหน้าของลำตัวการดึงมือสุดหางไปข้างหลังจึงช่วยกระตุ้นเลือดลมได้ดี ทำนี้เหมาะสำหรับ ผู้ที่มีปัญหาเรื่องโรคภาวะหรือท้องอืด จุกเสียด แน่นท้องหลังอาหาร พร้อมทั้งยังทำให้ม้าม ภาวะอาหาร แข็งแรงขึ้นกว่าเดิม

ม้าม , ตับอ่อน , ภาวะอาหาร

3. การนวดตัว (Self massage)

การนวดเป็นการสัมผัสที่ทำให้รู้สึกผ่อนคลายทั้งร่างกายและจิตใจ กระตุ้นให้กล้ามเนื้อ มีการคลายตัว และกระตุ้นให้ระบบการไหลเวียนของเลือดทั่วร่างกายดีขึ้น มีการเคลื่อนไหวของ ข้อต่อต่าง ๆ ส่งผลให้ระบบต่าง ๆ ของร่างกายทำหน้าที่ได้ดีขึ้น การนวดตัวด้วยตนเองเป็น วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้มีสุขภาพดี โดยมีขั้นตอนการนวดตนเอง (Self massage) ดังนี้

3.1 นิ่งขัดสมาธิ หรือนั่งพับขาก็ได้

ยืดหลังให้ตรง สูดหายใจเข้าลึก ๆ (ในขณะที่หายใจเข้าท้องป่อง) แล้วหายใจออกช้า ๆ ทำซ้ำกัน 3-5 ครั้ง พร้อมทั้งทำจิตใจให้สงบมีสมาธิอยู่กับการหายใจ เริ่มต้นด้วยการนวดมือโดยใช้มือทั้งสองข้างถูกันไปมาจนรู้สึกมืออุ่น

3.2 นวดศีรษะ

ใช้นิ้วมือคลึงบริเวณศีรษะให้ทั่ว ลักษณะการนวดเหมือนการสระผม เสร็จแล้ว ใช้หัวแม่มือทั้งสองข้างกดบริเวณท้ายทอยข้างกระดูกสันหลังส่วนคอ กดทิ้งไว้เล็กน้อยแล้วปล่อย สูดท้ายใช้มือทั้งสองข้างลูบผมให้ทั่วศีรษะเบา ๆ จากหน้าผากไปทางท้ายทอย 2 -3 ครั้ง

3.3 การนวดหน้า มีขั้นตอนการนวดตามลำดับดังนี้

ใช้มือทั้งสองข้างนวดและกดเบา ๆ บริเวณโหนกตั้งแต่น้ำผากลงมาถึงข้างหู ต่อไป นวดคิ้วทั้งสองข้าง เริ่มจากหัวคิ้วไปหางคิ้ว โดยใช้มือทั้งสองข้างนวดคิ้วแต่ละข้างไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งการนวดคิ้วจะเป็นการกระตุ้นการทำงานของระบบการย่อยอาหารระบบการไหลเวียนโลหิต และระบบประสาทของร่างกาย

นวดบริเวณปลายจมูก โดยใช้อุ้งฝ่ามือวนไปรอบ ๆ สลับกันเป็นการกระตุ้นการทำงานของ หัวใจ

นวดแก้มทั้งสองข้างใช้ฝ่ามือวนวนไปให้ทั่ว คลึงใบหูพร้อมกันทั้งสองข้างโดย แบ่งใบหูออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนบน ส่วนกลาง และติ่งหู ส่วนบนของใบหู นวดแล้วดึงขึ้น เล็กน้อย ส่วนกลางของใบหูนวดแล้วดึงออกด้านข้าง ติ่งหูนวดแล้วดึงลงเล็กน้อย การนวดใบหู จะเป็นการกระตุ้นการทำงานของไต

นวดกตเบา ๆ บริเวณรอบริมฝีปาก เป็นการกระตุ้นให้มีการไหลเวียนของเลือดบริเวณ เหงือกดี ต่อไปใช้หัวแม่มือนวดบริเวณขากรรไกรทั้งสอง จากใต้หูมาจรดใต้คาง สูดท้ายใช้มือทั้งสองลูบหน้าลงเบา ๆ 2-3 ครั้ง

3.4 การนวดแขน

ใช้มือขวานวดแขนด้านซ้าย เริ่มต้นจากต้นคอ บ่า ต้นแขน แขน มือ ส่วนมือ นวดทั้ง

หลังมือและฝ่ามือขนาดนิ้วมือแต่ละนิ้ว โดยเฉพาะบริเวณข้อนิ้วแต่ละข้อตึงนิ้วมือแต่ละนิ้ว เสร็จแล้วลูบเบา ๆ ตั้งแต่ต้นแขนถึงปลายมือ 2-3 ครั้ง

นวดแขนด้านขวา ทำเช่นเดียวกับแขนด้านซ้าย

3.5 การนวดหลัง

นวดบริเวณหลังทั้งสองข้างโดยใช้กำมือถูสลับกันไปมาบริเวณหลังตัวเองจนถึงบริเวณบั้นเอว เสร็จแล้วลูบหลังเบา ๆ จากบนลงล่าง

3.6 การนวดบริเวณอกและหน้าท้อง

มือขวานวดเป็นวงกลมเบา ๆ บริเวณเหนือหน้าอกด้านซ้าย และมือซ้ายนวดเหนือหน้าอกด้านขวา แล้วใช้มือสองข้างนวดเป็นวงกลมที่เต้านมทั้งสองข้าง แล้วนวดท้องโดยใช้มือกดเบา ๆ รอบ ๆ สะดือวนขวาออกมาเรื่อย ๆ จนทั่วท้อง เอามือลูบเบา ๆ ตั้งแต่หน้าอกจนถึงท้อง

3.7 การนวดบริเวณก้นและต้นขาด้านหลัง

นั่งคุกเข่ายกก้นขึ้น ใช้กำปั้นทุบบริเวณก้นเบา ๆ ลงไปถึงต้นขา ทำ 3-4 ครั้ง แล้วลูบเบา ๆ จากบนลงล่าง 2-3 ครั้ง

3.8 การนวดขาและเท้า

นั่งเหยียดขาซ้ายออก และงอขาขวาเข้าหาตัว เริ่มนวดขาซ้ายจากต้นขาลงไปถึงเท้า บริเวณหัวเข่าให้นวดรอบ ๆ หัวเข่า 2-3 ครั้ง นวดหลังเท้า ฝ่าเท้า นิ้วเท้าและข้อต่อของนิ้วเท้าแต่ละนิ้วตึงนิ้วแล้วใช้มือยกข้อเท้าขึ้น อีกมือหนึ่งหมุนข้อเท้าให้เป็นวงกลมสลับกัน เสร็จแล้วใช้มือลูบเบา ๆ จากต้นขาถึงปลายเท้า 2-3 ครั้ง การนวดขาขวาก็ทำในลักษณะเดียวกัน